

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En före detta deltagare vid Värnamo folkhögskola har den 15 augusti 2020 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR). Anmälan gäller folkhögskolans beslut om avskiljande. Anmälaren menar att skolan inte har följt sin rutin för avstängning eftersom hen inte fick yttra sig innan styrelsen tog sitt beslut. Hen anger att hen via brev framförde till styrelsen att hen ville vara med på det möte när styrelsen skulle besluta om eventuell avstängning/varning, men att hen inte fick något svar. Anmälaren anger också att styrelsens beslut togs den 12 mars 2020, men att hen fick beskedet först efter terminens slut, vilket resulterade i att hen fortsatte att delta i utbildningen under hela vårterminen. Anmälaren menar att hen fört fram till skolan att hen behövde en assistent som kunde ge hen stöd, vilket skolan inte hörsammat. Hen anser att skolan på så sätt brutit i att skapa lika förutsättningar för alla deltagare. Anmälaren vill fortsätta sina studier på skolan och för fram att det är särskilt angeläget då framtiden för utbildningen är oklar och det kommande skolåret kan vara hens enda möjlighet att fullfölja utbildningen.

Av skolans underlag framgår att rektor den 12 mars 2020 beslutade att stänga av anmälaren från studier vid skolan från den 13 mars 2020 till den 27 mars 2020. Det framgår också av skolans underlag att rektor i detta läge bedömde att vidare avstängning beslutad av styrelsen skulle bli nödvändig. Som orsak till avstängningen anger skolan att deltagaren brutit mot gällande ordnings- och trivselregler. Den 10 juni 2020 beslutade styrelsen att anmälaren avskiljs från sina studier med hänvisning till skolans ordningsregler samt likabehandlingsplan. I skolans underlag finns en redogörelse för på vilket sätt anmälaren ska ha brutit mot skolans regler. Redogörelsen är inte underskriven men får förmodas vara skriven av lärare med ansvar för den aktuella utbildningen. Rektor anger att skolan inte har agerat på ett felaktigt sätt, men beklagar att anmälaren fick vänta otillbörligt lång tid på beslut från styrelsen. Rektor menar att skolan på olika sätt har försökt möta den

tidigare deltagaren i samtal och att skolan har genomfört flera åtgärder innan avskiljande blev aktuellt.

Skolan har till FSR inkommit med olika dokument för rutiner gällande ärenden om avstängning och liknande. Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans underlag och vidhåller sin uppfattning.

Bedömning

Statens mål med stödet till folkhögskolorna är bland annat att utbildningarna ska ge möjlighet för deltagarna att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Folkhögskolan har en pedagogik som möter hela individen där den befinner sig med sina erfarenheter och med individens egna mål som riktmärke. FSR noterar att skolan enligt anmälaren inte hörsammat hens särskilda behov, trots att målet med utbildningen är att deltagarna ska växa som människor.

FSR bedömer inte det pedagogiska upplägget på aktuell utbildning. När det gäller beslutet om att stänga av anmälaren noterar FSR att skolan har redogjort för sina skäl till avstängningen. FSR har inte anledning att ifrågasätta skolans beslut och kommer därför inte ta ställning till anmälares önskemål om att få återgå i studier. FSR utreder om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk.

Skolans olika studeranderättsliga dokument överensstämmer inte med varandra. FSR betonar att det är av vikt att den studeranderättsliga ordningen är enhetlig, tydlig och tillgänglig. FSR yttrade sig den 20 maj 2019 om en anmälan gällande avstängning vid Värnamo folkhögskola, [FSR:s yttrande 2019:5](#). FSR gav i det ärendet skolan en rad rekommendationer för att åtgärda brister i dess studeranderättsliga dokument. FSR ser allvarligt på att de rekommendationer som skolan fick i nämnda yttrande inte förefaller ha följts, eftersom det nu aktuella ärendet visar att ytterligare en deltagare har drabbats av otydligheterna. FSR bedömer, liksom i ovan nämnda ärende från 2019, att det är otydligt om, och i så fall vilka, rutiner skolan har följt. FSR konstaterar vidare att skolans underlag till beslut om avskiljande i högre grad borde ha varit fokuserat på skolans vidtagna åtgärder samt signerat och daterat.

FSR är kritiskt till att anmälaren inte tydligt informerades om rektors beslut den 12 mars 2020 om avstängning och rekommendation till styrelsen om vidare avstängning. Anmälaren fortsatte studierna på

skolan utan kännedom om beslutet. FSR ser vidare allvarligt på styrelsens dröjsmål i hanteringen av ärendet. I skolans studeranderättsliga rutiner anges att styrelsens utredning ska inledas omgående och genomföras skyndsamt. Att anmälaren fick vänta närmare tre månader på beslut kan inte betraktas som skyndsamt hantering.

Anmälaren menar att skolans rutin för avstängning inte har följts eftersom hen inte fick yttra sig innan styrelsen tog beslut. I skolans dokument "Disciplinära åtgärder" framgår att deltagare ska få tillfälle att muntligen yttra sig inför styrelsen. Detta återfinns inte i dokumentet "Rutin för disciplinära deltagarärenden". Det är dock förståeligt att anmälaren förväntar sig att få yttra sig för styrelsen, när rutinen beskrivs i ett av skolans dokument. FSR är utifrån detta kritiskt till att anmälaren inte har fått möjlighet att yttra sig inför styrelsen.

FSR påpekar, i likhet med i ovan nämnda ärende från 2019, att skolan bör se över begrepps användningen i sina olika studeranderättsliga dokument. Ett beslut om avstängning innebär att deltagaren under viss bestämd tid inte får delta i undervisning eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid skolan. Ett beslut om avskiljande innebär att deltagarens studier vid skolan avbryts helt. Det är anmärkningsvärt att styrelsen sammanblandar begreppen avstängd och avskild i samma beslutsdokument, vilket leder till otydlighet.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Värnamos folkhögskola att

- säkerställa att styrelsen skyndsamt hanterar beslut i studeranderättsliga frågor,
- säkerställa att studeranderättsliga dokument bildar en tydlig helhet, och
- se över begrepps användningen i skolans studeranderättsliga dokument.

Detta yttrande har beslutats av Anna Medin (ordförande), Anders A Aronsson (RIO), Lars Persson (SKR) samt Lars-Håkan Bild och Giau Phan (studeranderepresentanter). Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anna Medin

Anna Medin

Anna Göthner

Anna Göthner